Stockholms läns sjukvårdsområde
Kansli och Hållbarhet

PM

Diarienummer
SLSO 2025-0681

Information till nämnden med anledning av kritik från JO mot Stockholms läns sjukvårds-område (SLSO) för bristande handläggning av en begäran om att ta del av allmänna handlingar

Redovisning av aktuellt ärende

En medborgare hade vänt sig till JO då hen vid fyra tillfällen kontaktat Norra Stockholms Psykiatri, inom Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) för att få kopior av sin journal dock utan resultat. Medborgaren fick heller inget motiverat beslut gick att överklaga.

JO hade begärt att såväl verksamhet som nämnden skulle yttra sig i ärendet.

Verksamhetschefen för Norra Stockholms Psykiatri lämnade ett skriftligt yttrande där det konstaterades att medborgaren skriftligen bett om sina journaluppgifter i samband med ett patientnämndsärende vid två tillfällen. Verksamheten hade i sitt första svar till patienten hänvisat denna att läsa sin journal på nätet. I sitt genmäle rörande patientnämndsärendet uppgav medborgaren att hen inte kunde läsa sin journal på nätet då journalen var spärrad på hens begäran.
Varför medborgaren inte fått sina begärda handlingar redan i oktober 2024 kunde verksamheten inte förklara. Medborgaren har nu erhållit sina journalkopior.

JO konstaterar i sitt beslut att om någon begär att få kopia av en allmän handling ska han eller hon också få det, såvida det inte föreligger sekretess för uppgifterna. Det är inte godtagbart att hänvisa den enskilde till att ta del av handlingen på något annat sätt.

Av utredningen framgår att det tog fyra månader medborgarens första begäran till dess att handlingarna lämnades ut. En så lång handläggningstid är oacceptabel och lever inte upp till det grundlagsskyddade skyndsamhetskravet. Stockholms läns sjukvårdsområde kritiseras för den bristande handläggningen.

Förvaltningen kommer med anledningen av JO:s beslut gå ut med information i Svepet (vilket är ett nyhetsbrev som går ut till samtliga chefer samt även publiceras på SLSO:s intranät) och påminna om skyndsamhetskravet att lämna ut allmänna handlingar samt att om en medborgare ber att få kopior av sin journal så har denne rätt att få det och ska inte hänvisas till journal på nätet.

BESLUT

Datum 2025-05-14
Dnr 712-2025

Chefsjustitieombudsmannen
Erik Nymansson

Kritik mot Stockholms läns sjukvårdsområde för bristande handläggning av en begäran om att ta del av allmänna handlingar

Anmälan

I en anmälan till JO den 21 januari 2025 framförde [redacted] klagomål mot verksamheten Norra Stockholms psykiatri, Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO), inom Region Stockholm beträffande handläggningen av en begäran om utlämnande av allmänna handlingar. Av anmälan framgick följande. Vid fyra olika tillfällen under perioden den 17 september 2024–den 11 januari 2025 begärde hon kopior av sin patientjournal. H[redacted]n vägrades detta utan att få något motiverat beslut som gick att överklaga.

Utredning

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde lämnade följande yttrande.

Bakgrund

En medborgare har vänt sig till JO då hen vid fyra tillfällen vänt sig till Norra Stockholms Psykiatri, inom Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) med begäran om att få kopior på sin journal dock utan resultat. JO har begärt att såväl verksamhet som nämnden ska yttra sig i ärendet.

Förvaltningens förslag och motivering

Yttrande har inhämtats från verksamhetschefen för Norra Stockholms Psykiatri. I yttrandet konstateras att medborgaren skriftligen bett om sina journaluppgifter i samband med ett patientnämndsärende vid två tillfällen. Verksamheten hade i sitt första svar till patienten hänvisat denna att läsa sin journal på nätet. I sitt genmäle rörande patientnämndsärendet uppgav medborgaren att hen inte kunde läsa sin journal på nätet då journalen var spärrad på hens begäran.

Varför medborgaren inte fått sina begärda handlingar redan i oktober 2024 kan verksamheten inte förklara. Journalkopiorna har nu skickats till medborgaren.

Rättslig reglering
Enligt 2 kap. 15 § tryckfrihetsförordning (TF) ska den som begär ut en allmän handling som får lämnas ut genast eller så snart det är möjligt och utan avgift få ta del av handlingen på stället på ett sådant sätt att den kan läsas eller avlyssnas eller uppfattas på annat sätt. En handling får även skrivas av, avbildas eller tas i anspråk för ljudöverföring. Kan en handling inte tillhandahållas utan att en sådan del av handlingen som inte får lämnas ut röjs, ska den i övriga delar göras tillgänglig för sökanden i avskrift eller kopia.

En patientjournal räknas som allmän handling enligt 2 kap. 4 § TF, då den förvaras hos en myndighet och enligt 9 eller 10 § är att anse som inkommen till eller upprättad hos en myndighet. SLSO är en regionkommunal nämnd och förvaltning och journalanteckningar som upprättas inom sjukvårdsområdet, medför att tryckfrihetsförordningen gäller.

I ärendet som SLSO:s nämnd ska yttra sig om har det dröjt fyra månader innan handlingen lämnades ut.

Nämnden beklagar och ser allvarligt på det inträffade och är medveten om att händelsen kan leda till kritik av JO. Sedan tidigare finns det anvisningar om hantering av allmänna handlingarna, dessa bifogas. Dessutom informeras om vikten av en skyndsam hantering av allmänna handlingar på återkommande utbildningar för nya chefer.

Konsekvenser för patienter och personal
Patientens förtroende för vården har skadats.

[redacted]. kommenterade remissvaret.

Bedömning

Den som önskar ta del av en allmän handling har rätt att mot en fastställd avgift få en kopia av handlingen. En sådan begäran ska behandlas skyndsamt (se 2 kap. 16 § tryckfrihetsförordningen).

JO har flera gånger uttalat att besked i en utlämnandefråga normalt bör lämnas samma dag som framställningen gjordes. Någon eller några dagars fördröjning kan dock godtas om det är nödvändigt för att ta ställning till om handlingen får lämnas ut. Om framställningen avser eller kräver genomgång av ett omfattande material kan det vara ofrånkomligt med ytterligare dröjsmål.

I förevarande fall begärde [redacted]. vid upprepade tillfällen att få kopior av sin patientjournal. Enligt nämndens remissvar hänvisades [redacted] inledningsvis till att själv läsa journalen på nätet. Om någon begär att få kopia av en allmän handling ska han eller hon också få det, såvida det inte föreligger sekretess för uppgifterna. Det är inte godtagbart att hänvisa den enskilde till att ta del av handlingen på något annat sätt. Av utredningen framgår att det tog fyra månader från [redacted]s första begäran till dess att handlingarna lämnades ut. En så lång handläggningstid är oacceptabel och lever inte upp till det grundlagsskyddade skyndsamhetskravet. Stockholms läns sjukvårdsområde kritiseras för den bristande handläggningen.

Ärendet avslutas.

Beslutet har fattats av chefsJO Erik Nymansson. Dokumentet har fastställts digitalt och har ingen underskrift.

Rättssakkunniga Beatrice Norin har föredragit ärendet och byråchefen Dan Johansson har deltagit i beredningen.

Sändlista

[redacted]

Nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO 2025-0681)